

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji Din 144.—, za inozemstvo Din 330.—. Rokopisi se ne vračajo. — Na telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

EKSPLOZIJA NEMŠKEGA PARNIKA V NEW YORKU

V newyorški luki je včeraj eksploziral nemški parnik „München“ — Trije gasilci ubiti, kapitana in 7 mornarjev pogrešajo, potniki rešeni — Milijonska škoda

New York, 12. februarja. Včeraj popoldne je prispel v newyorško luko nemški parnik »München«, last nemškega »Lloyda«. Kmalu po izkrcanju potnikov je nastala na parniku iz še nepojasnjene vzroka eksplozija nitrata,

ki ga je pripeljal parnik iz Nemčije za neko ameriško tovarno. Eksplozija je bila tako silna, da je razneslo ves gorilni del parnika. Iz nastalih ogromnih razpoklin je začel švigati plamen. V par minutah je bil ves parnik v ognju. Prištanjska policija je pozvala gasilce, ki so skušali ogel lokalizirati. Parnik in čolni, ki so bili usidrani v bližini gorečih ladje, so se morali umakniti, ker je grozila nevarnost, da se ogenj razširi. Ko so gasilci vdrli na goreči krk in je že izgledalo, da bodo požar lokalizirali, je nenadoma sledila

druga še strašnejša eksplozija. Tri gasilce je vrglo visoko v zrak. Dva je pri tem raztrgalo na kosce, eden pa

je padel v morje in utonil. Ostali gasilci in posadka so v paničnem begu zapustili goreči parnik in se komaj rešili na pomol, ko je nastala tretja še strašnejša eksplozija, ki je prekrhala parnik na dvoje, tako da se je skoraj

hipoma potopil. Ogenj na parniku pa še tudi po tem ni ugasnil. Izpod vode je bilo slišati še par nadaljnjih eksplozij, ki so bile tako močne, da je prevrnilo več čolnov in ladjic, ki so bile usidrane precej daleč od mesta nesreče.

Parnik se je na pogreznih ravno na mestu kjer seka Hudsonov zaliv podzemeljske železnice. Ker se je batil, da bi eksplozije pod vodo

poškodovale predor podzemeljske železnice, je bil promet na tem delu podzemeljske železnice ustavljen. V nevarnosti je tudi pomol, ker se je parnik naslonil ob temeljno zidovje, ki je bilo pri povodnih eksplozijah brzkone zelo poškodovano.

Ta vsekakor dokaj nenavadna nesreča je izzvala v mornariških krogih veliko senzacijo, v mestu pa razumljivo razburjenje. Obstojala je

nevarnost, da se ogenj razširi na pristanišče

samo, kar bi lahko dovedlo do nedogledne katastrofe.

Parnik »München« je imel 14.000 ton ter poleg tovora prostora še za 1000 potnikov. Pri prihodu v newyorško luko je bilo na krovu 263 potnikov, ki pa so se k sreči izkrcali takoj po prihodu parnika v luko, še preden je prišlo do katastrofe. Tudi posadka se je večinoma rešila. Pogrešajo kapitana in 7 mornarjev, o katerih domnevajo, da so našli smrt pri eksploziji. Pri reševanju ačiji so bili trije gasilci, ki jih je vrglo v zrak ubiti, 14 pa težje ranjenih. Škodo cenijo na 2 in pol milijona dolarjev brez tovora.

Nepotrebno razburjenje

Beograd, 12. februarja. »Slovenec« je v svoji številki z dne 11. t. m. objavil pod naslovom »Posvetovanja rektorjev« na prvi strani vest, v kateri naglašajo med drugim, da je v novem zakonu o univerzah določba, da bo učni jezik na vseh univerzah samo srbohrvatski. Vaš dopisnik je pooblaščen z merodajnega mesta, da demantira to vest kot popolnoma neresnično in tendenciozno.

Carinska pogajanja z Avstrijo

Dunaj, 12. februarja. Avstrijsko - jugoslovenska pogajanja o vprašanju zvišanja avstrijskih agrarnih carin so stopila v odločilni štadij. Dočim so se doslej vršili le neobvezni razgovori, pri katerih je Jugoslavija izrazila svoje želje na agrarnem in industrijskem polju, je na včerajšnjih posvetovanjih šlo za to, da se poljski stališče Avstrije proti stališču Jugoslavije.

Bolgarska upravna reforma

Sofija, 12. februarja. Komisija, ki dela na reorganizaciji državne službe, je sklenila, da se število upravnih okrožij v državi zmanjša. Na podlagi tega sklepa se bodo nekatera okrožja spojila tako, da bo od dosedanjih 16 okrožij ostalo po reorganizaciji samo 10. Z novim zakonom se bodo ukinile tudi še nekatere druge uradne ustanove.

Kriza v ameriškem poljedelstvu

New York, 12. februarja. Kakor poročajo, bo ameriška vlada intervenirala v sedanjih žitni krizi in dovolila dva milijona funtov sterlingov kredita, da se stabilizirajo cene žita. V ta namen bo ustanovljen žitni trust, ki bo skušal regulirati cene na žitnem trgu. Sličen trust bodo ustanovili za boba, čegar cene so zadnje čase zelo naraščale. Ameriška vlada je mnenja, da bo s temi odredbami preprečila veliko krizo ameriškega poljedelstva.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.785. — Berlin 13.5425 — 13.5725 (13.5375). — Bruselj 7.9194. — Budimpešta 9.9261. — Curih 1094.4—1097.4 (1095.9). Dunaj 797.74—800.74 (799.24). — London 276.21. — New York 56.69. — Pariz 222.39. — Praga 167.69 — 168.49 (168.09). — Trst 297.26
INOZEMSKA BORZE.
Curih: Beograd 9.1275. Pariz 20.29. London 25.20. New York 518.25. Bruselj 72.19. Milan 27.1250. Madrid 67. Amsterdam 207.80. Berlin 123.72. Dunaj 72.9625. Sofija 3.75. Praga 15.3475. Varšava 58.05. Budimpešta 90.575. Bukarešta 3.08.

Nasprotja na londonski konferenci

Dočim se Anglija in Amerika izrekata za odpravo podmornic, so vse ostale države za njihovo ohranitev kot obrambno sredstvo

London, 12. februarja. Pomorska razorožitvena konferenca stoji pod vtišom včerajšnjih izjav glavnih delegatov o omejitvi uporabe podmornic. Splošno se naglašja, da je vprašanje omejitve uporabe podmornic eden najkočljivejših problemov, ki jih ima rešiti konferenca. Na včerajšnji plenarni seji sta se pojavili dve točno obeleženi smeri. Anglija in Zedinjene države so z vsi silo nastopile za popolno odpravo podmornic, dočim so vse ostale države, udeležene na konferenci, zahtevale, naj se podmornice obdržijo, v kolikor so potrebne za obrambne svrhe.

Zdi se, da bo morala Anglija v tem vprašanju popustiti, ako bo hotela, da pride konferenca do pozitivnega uspeha. Podmornice so najmočnejše obrambno sredstvo malih držav in je zelo dvomljivo, da bi se te države odrekle orožju, ki je najbolj učinkovito proti ladjam velikega tipa in izredno uporabno za obrambo.

Na drugi strani se vrše med ameriški in angleškimi delegati že konkretni razgovori o redukciji večjega števila oklopnih, ki so ogromno breme v mornariških proračunih in katerih boja vrednost je razmeroma zelo majhna. Kakor računajo, bi bile Zedinjene države in Anglija pripravljene izločiti iz svojih bojnih brodovij 5 do 6 oklopnih, ki imajo do 35.000 ton velikosti. Angleški in ameriški odposlanci

so stopili tudi v stike z japonsko delegacijo zaradi redukcije števila oklopnih. Konferenca je s temi razgovori stopila iz akademičnih razprav o metodah razorožitve že v fazo konkretnih predlogov in številk in ni izključeno, da pride glede na podrobnosti razorožitve do sporazuma med Ameriko, Anglijo in Japonsko, ki bo odločilnega pomena za nadaljni potek konference. Splošno se naglašja, da so javne plemenarje seje konference le postranskega pomena in da imajo bolj propagandni namen. Glavno delo konference se vrši v razgovorih med delegacijami in v pododborih, ki izdelujejo konkretne predloge za razorožitev.

Včeraj ob 15.30 je imel Macdonald daljši razgovor s Stimsonom in ob 17.30 z francoskim ministrskim predsednikom Tardieujem.

Danes bo prvi odbor razpravljal o poročilu pododborja glede na omejitve oboroževanja po globalni tonaži. Nato bo prvi odbor razpravljal o vprašanju podmornic. Iz krogov japonske delegacije se doznava, da bo Japonska v prihodnjem trenutku objavila smoteno o stališču japonske vlade do razorožitvenega vprašanja. Japonska bo zahtevala, naj se ji prizna najmanj 78.000 ton podmornic, ki bi jih bila pripravljena razdeliti v velike in v male podmornice.

Rumunski odmevi Schobrovega pota

Mussolini precejval Schobrov poset — Likvidacija avstrijskega premoženja v Italiji

Bukarešta, 12. febr. M. »Adervul« piše pod naslovom »Nov italijanski manever v Srednji Evropi«, da sta svedčan sprejem dr. Schobra v Rimu in sklenitev avstrijsko italijanskega prijateljskega pakta izzvala v Srednji Evropi, da sta na Balkanu razumljivo razburjenje. Mussolini je skušal naslikati ta poset dr. Schobra kot priključitev Avstrije k italijanski politiki. Zato je pokazal francoski tisk znake nezadovoljstva. Izjava dr. Schobra pa je enako kakor izjava bivšega avstrijskega kancelarja dr. Rennerja pokazala, da je Mussolini precejval značaj tega poseta. Na drugi strani je začela Mala antanta voditi politiko zblizanja malih držav v srednji in vzhodni Evropi in s tem podpira idejo panevropske Unije.

Štev k Nemčiji, a ta priključitev je pred vsem ogrožala interese Italije.

Dunaj, 12. febr. Zvezni kancelar dr. Schober je poročal včerajšnjemu odboru parlamenta o svojem potovanju v Rim in o doseženih rezultatih. Po daljši razpravi, v kateri so posegli govorniki vseh parlamentarnih strank, je glavni odbor vzel dr. Schobra poročilo na znanje.

Dunaj, 11. februarja. Italijanska vlada je odredila, da se ustavi likvidacija avstrijskega premoženja v Italiji. Po haaskem sporazumu bi se morala ukiniti likvidacija tujega premoženja po ratifikaciji haasskega dogovora, vendar pa je italijanska vlada ustralela želji avstrijske vlade ter takoj ustavila likvidacijo.

Imenovanje
Beograd, 12. februarja. Za računovodjo pri rudarskem glavarstvu v Ljubljani je imenovan dosednji administrativni revizent Ivan Cemšig.

Po tržaškem atentatu

Rimski tisk o atentatu na »Popolo di Trieste«. — Mnenje inozemskega tiska

Rim, 12. februarja. Današnji listi objavljajo o tržaški eksploziji obsežna poročila, vendar pa skušajo prikrivati obseg in učinek eksplozije. Med drugim tudi poročajo, da so bile včeraj izvršene v Trstu in v okolici mnogostevne hišne preiskave in je bilo aretiranih mnogo ljudi o katerih sumijo, da so v kakršnikoli zvezi s tem atentatom. »Agenzia Stefani« je sicer izdala službeni komunikat, v katerem naglašja, da ne gre za nikak političen atentat, marveč za slučajno eksplozijo, vendar pa so vsi listi polni napadov in sumničenj, iz katerih se vidi, da pripisujejo tudi vladni krogi eksploziji v

redakciji »Popolo di Trieste« političen značaj.

Tudi inozemski tisk soglaša v sodbi, da gre za atentat, ki ima svoj izvor v notranje-politični borbi tržaških fašistov in antifašistov. V inozemstvu so se pojavile tudi vesti o zarotah, ki izvirajo iz antifašističnih krogov, vendar pa označujejo inozemski listi te vesti za tendenčne.

Rim, 12. februarja. AA. Uradni list fašistične stranke piše o atentatu na poslopje fašističnega lista »Popolo di Trieste« v Trstu in zagotavlja, da bo zadela vse krivce neizbežna moč pravice.

Kutjepova odvedli moskovski agenti

Pariška policija ugotovila, da so generala Kutjepova odvedli agenti GPU

Pariz, 12. februarja. Kakor poročajo, se je posrečilo francoski policiji nepobitno dognati, da so generala Kutjepova odvedli 26. januarja moskovski agenti GPU. Zarota proti njemu je bila organizirana v Berlinu. Kakor poročajo list »Liberte«, ima policija dokaze, da sta dva glavna udeleženca pri zaroti bila odposlana iz Moskve in da sta 20. januarja prispela v Berlin, kjer sta prešla natančna navodila za akcijo proti

Kutjepovu. Po končani misiji sta agenta GPU odpotovala dne 27. januarja v Rusijo. Policija je nadalje dognala, da so emisari GPU pomagali francoski komunisti, katerih identiteto pa še ni ugotovila. Afera bo imela odmev v francoskem parlamentu, kjer bo predlagal poslanec Barnegary, naj se prekinejo z Rusijo diplomatske zveze in izročijo sovjetskemu poslaniku pomen liste.

Ruski poslanik zapustil Mehiko

Mehiška policija je preiskala poslanikovo prtljago in zaplenila več dokumentov

New York, 12. februarja. Uradniki mehiške tajne policije so preiskali poslopje ruskega poslanstva, aretirali eno uslužbenko, ostale pa zasilili. Pregledali so tudi dokumente poslanika Makarja ter jih zaplenili. Poslanika, ki je bil že na potu v Rusijo, so v Veracruzu zadržali tri ure ter med tem pregledali njegovo prtljago, ki je bila zapечатena z diplomatskim pečatom, in zaplenili več dokumentov. Poslanik je o tem brzojavno obvestil inozemske novinarje v Mexicu. V tej brzojavki izjavlja, da so preiskali njeza in njegovo soprogo ter protestirali proti kršitvi diplomatskih pravic. Izredno postopanje mehiških oblasti je najbrže v zvezi z zadnjim atentatom na

predsednika Rubio. Policija je namreč pri preiskavi o tem atentatu izjavila, da je odkrila zvezo med atentatorjem in komunističnimi krogi.

Kakor javlja »Associated Press« iz Mexica, je mehiški zunanji minister Estrada po lastni izjavi že odredil, da se vrnejo zaplenjeni dokumenti sovjetskega poslanika Makarja in je poslanik popolnoma neovirano odpotoval. Preiskava v poslanstvu je bila zadeva policije in notranjega ministra.

Pariz, 12. februarja. AA. »Tas« javlja, da je Litvinov vložil pri mehiškanski vladi protest zaradi postopanja s poslanikom Makarjem.

Demantirane vesti o italijanski kolonizaciji Albanije

Beograd, 12. febr. AA. Tukajšnje albansko poslanstvo objavlja:

»Vesti iz Londona, da bi bila italijanska vlada predlagala, da odpošlje v Albanijo 10.000 italijanskih kolonizatorjev v zameno za posojilo Albaniji v znesku 50.000 zlatih frankov, ne odgovarjajo resnici in stvarnemu položaju. Albansko poslanstvo je pooblašeno, da kategorično demantira te vesti, kakor so bila podobna poročila že opetovano demantirana od pristojnih činitelev. Takega predloga zainteresirane vlade nikoli niso resno pretresale. Zato so vsi glasovi te vrste popolnoma neosnovani in ne zaslužijo nikake pozornosti.«

Mussolini pri papežu

Pariz, 12. februarja. AA. Poročajo iz Rima, da bo za Turatijem danes posetil papeža tudi predsednik italijanske vlade Mussolini. Ta poset bo važen dogodek v razmerju med italijansko vlado in Vatikanom ter obnovljenju odnosov prijateljskega značaja.

Mrav v dravski banovini traja dalje

Ljubljana, 12. febr. Lani na penelico je dosegel mrav v Sloveniji višek. Temperatura je bila povsod med —20 do 30 C, na Rakeku celo —34 C. Mrav je letos v dravski banovini zmeren in znošen. Tudi danes je povsod lepo, mrzlo, jasno in solčno. Le v Brežicah je močno oblačno. Barometer 770—771. Jutranja poročila navajajo naslednje vremenske stanje:

Gorenjsko: Povsod jasno. Bohinjska Bistrica —12 C. Kranjska gora —12 C. Jesenice —5 C. Tržič —7 C. Kamnik —7 C. Ljubljana —8 C.

Stajersko: Celje —4 C. Maribor —6 C. Dravograd —10 C. Ptuj —5 C. Prekmurje: Kotoriba —4 C.

Dolenjsko: Brežice —7 C, močno oblačno. St. Janž na Dolenjskem —9 C, Novo mesto —6 C in Kočevje —8 C.

Notranjsko: Rakek —9 C, burja.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 12. februarja.

Včeraj so imeli na policiji dva zanimiva tipa. Prvi je bil emigrant Matija Bajc iz Studenega pri Postojni, ki je včeraj prišel preko meje v Ljubljano. Na policiji je povedal, da so ga fašisti obsodili na pet let ječe, ki jo je moral presedeti na Sardiniji. Policiji se je zdel Bajc znan, pregledala je registre in ugotovila, da je zasledovan od 1. 1922 dalje. Takrat je namreč bival v Ljubljani. Nekega dne je brez sledu izginil, za slovo pa odnesel svojemu stanovalcu Kunstu na Izakovi cesti, kjer je stanoval, za 5000 Din raznih predmetov. Ko so Bajcu to povedali, je smeje dejal: »Ah, mislil sem, da ste na to že pozabili. Nič ne de. Še par mesecev bom sedel, pa bo zadeva v redu.« Policija ga je izročila sodišču.

Drugi tip posebne vrste je bila brezposelna Justina S., ki jo zasleduje okrožno sodišče v Ljubljani zaradi tepeža in drugih deliktov. Ko so na policiji Justino vprašali, kaj je zakrivila, je resolutno odgovorila, da ni to policiji prav nič mar in da nima nobenega veselja, govoriti o tem. Tudi Justina je morala v zapor.

Na drugem mestu poročamo med nezdgodami o nesreči zavora Martina Zorka na glavnem kolodvoru. Iz policijskega poročila posnemamo, da je Zorko snoči okoli 24. pregledoval železniške vozove vlaka, ki je bil namenjen proti Rakeku. Naletel je na italijanski voz s prazno bencinsko cisterno. Ko je posvetil v vagon s službeno svetilko, je nenadoma nastala močna detonacija. Plin od bencina je eksploziral in vrgel pokrov cisterne v zrak. Pri eksploziji je bil Zorko lažje opečen po obrazu. Detonacija je bila tako močna, da so jo čule straže na ljubljanskem polju in pošle patrle poizvedovat, kaj se je pripetilo.

Ljubljanski trgovci za veliko Ljubljano

Kako naj se preuredi glavni kolodvor, kjer je odpravljenih letno milijon potnikov — Z občin zborov Gremija trgovcev v Ljubljani in Gremija trgovcev za ljubljansko okolico

Ljubljana, 12. februarja.

Snovi se je vrnil v sejni dvorani zbornice TOI občini zbor Gremija trgovcev v Ljubljani. Otvoril ga je načelnik veletrgovca g. G. Gore s kratkim nagovorom, v katerem je naglašal, da se je tekom preteklega leta uveljavilo v svrhu pospeševanja gospodarstva, zlasti trgovine in industrije, več važnih zakonov. Tekom letošnjega leta se bodo uveljavili še drugi zakoni, kakor zakon o obrti, zakon o javnih skladiščih, zakon o carinskih tarifah, zakon o borzah, zakon proti nedopustni konkurenci. Poleg teh bo ministertvo izdalo še zakon o pospeševanju domače podjetnosti, zakon o zavarovanju obrtnikov in zakon o obrtnih sodiščih. Naloga naših organizacij je, da skušajo k vsem zakonom staviti svoje predloge in štiti interese posameznih gospodarskih panog.

Pohvalno je omeniti delo davčnega odbora (gg. Jelatin et., Sušnik, Kavčič, Pavič, Fabiani, Nagi in Meden, ki je za naše trgovstvo storil mnogo dobrega. Nadalje se je zavaljati vsem članom gremija, ki so zadostili sklepu lanskega občnega zbora, da se da 500.000 Din za

na tem, da se pošta čimprej odpravi. Tema bo mogoče odpravi šele, ko se zgradi bodoče poslopje glavne carinarnice.

Najkasneje v mesecu juliju bo odprta nova javna govorilnica na križišču Tržaške in Blewiesove ceste, ki bo tamšnjemu prebivalstvu, trgovcem in obrti v znatno olajšavo, saj morajo sedaj vsi na glavno pošto ali na Sv. Jakoba trg.

Stalno pozornost gospodarskih krogov zahteva rešitev vprašanja

glavne carinarnice

To vprašanje se vleče od leta 1923 nepretrgoma in je postalo šele sedaj končno odločeno. Spomnimo se prične z zgradbo in dokončanjem dolgega pogajanja in posvetovanj prišli do rešitve glavne carinarnice. Ko bo carinarnica dograjena, bo tudi poslovanje v administrativnem in ekspeditivnem oziru olajšano. Po prometu lahko pršteva mo ljubljanske carinarnice med največje v državi; jeseni je glede prometa prekosila celo Beograd in Zagreb. In je s tem na četrtem mestu napravila nad 180 milijonov Din prometa. Skrbeti bo treba, da dobimo javna skladišča, ki bodo v zmiru novega carinskega zakona predvidena, ker so ta za rešitev vprašanja in rešitev potrebna. Na javnih skladiščih bo v prvi vrsti zahtevani naši veletrgovci.

Dalje smatramo, da je eno najbolj perečih vprašanj ljubljanske vprašanje

preureditve ljubljanskih kolodvorov in cest

ki križajo v mestu glavno progo. V Ljubljano prihaja, od odhaja približno 86 vlakov in znaša skupno število odpravljenih potnikov preko enega milijona. Iz dosedanjih pogajanj med železniško upravo in mestnim magistratom se da sklepati, da se bo v doglednem času pričelo z zadevnimi deli. Dosežen je že sporazum med železniško upravo in mestno občino za napravo novega carinskega skladišča iz kakršnegaškega fonda. Nova carinska skladišča s carinarnico se postavijo ob Vilharjevi cesti na glavnem kolodvoru. Na konferencah je železniška uprava podala vsaj delno sliko, kako naj se glavni kolodvor preuredi. V glavnem bi ta preureditev bila naslednja:

1. Z napravo nove carinarnice, carinskih skladišč in potrebnih tirov se doseže popolna ločitev carinskega blaga od železniškega in bo novi tiz. carinski kolodvor popolnoma ločen od ostalih.

2. Sedanjim tovarnim kolodvorom s vseh strani tovarni skladišči in razkladalnimi tiri ob Masarikovi cesti bi služil samo notranjemu blagovnemu prometu. Ker so pa tudi sedajne naprave nezadostne, jih je treba razširiti.

3. Osebnih kolodvorov se bo preuredil za obvladanje vedno bolj narasčajočega potniškega prometa na ta način, da se bo razširilo obstoječe glavno postajno poslopje in naredili odločni peroni. V zvezi z napravo odločnih peronov pa je potrebno:

a) Da se sedanja kurilnica premešči s glavnega kolodvora ali v smeri proti Zakogu ali pa na Gorenjski kolodvor.

b) Da se križišče na Dunajski cesti odpravi bodisi z nadvozom ali podvozom.

S tako rešitvijo bi se po mnenju zastopnikov železniške uprave dokončno in za dolgo dobo let praktično rešilo vprašanje ljubljanske glavnega kolodvora. Videti je, da je s sporazumom z mestnim magistratom za zgradbo carinskega poslopja in skladišč storjen prvi korak in le še leti je, da bi železniška uprava, podprta po mestni občini z vso energijo zasledovala in pospeševala rešitev tega vprašanja.

Sem spada pa še drugo vedno bolj pereče vprašanje

severnega predela Ljubljane

ki se tako v Sp. Šiški proti Zg. Šiški in Dravljam kakor tudi za Bežigradom ob Dunajski cesti proti Ježici vedno bolj razvija. Ta predel bo v prihodnjih letih moral dobiti možnost najkrajšega dostopa za odvoz in dovoz blaga s železnice oz. na železnico.

Govorijo je, da sedanji Gorenjski kolodvor s svojimi skladiščnimi napravami na sedanjem mestu ne ustreza in da bo potrebno premisliti, da se gorenjski kolodvor vaji s tovarnimi skladišči pomakne bolj proti severu. Vprašanje, da li se naj zgradi nova tovarna skladišča nekako pri odvozu kamniške in gorenjske proge ali pa se pomaknejo še bolj proti severu, je treba vsakokrat temeljito premisliti. Določnost železniške uprave, ljubljanske mesta in vseh ostalih pri zadevnih krogov je, da tudi temu vprašanju posvečajo vso pozornost in omogočijo novega predmetnega razvoj in napredek.

Ni manj važno in pereče vprašanje je za lokalni kakor tudi namenljivi promet s inozemstvom vprašanje zgradbe

kolodvorske in carinske pošte na Masarykovi cesti

nasproti Miklošičeve cesti. Sedanjí lokalni kolodvorske pošte absolutno ne ustrezajo in je z gospodarskega vidika nujna potreba, da mestni magistrat za vprašanje čimprej reši sporazumno s pošto upravo.

Za uspešnejši razvoj, ki služi v obratne svrhe Ljubljane, je predvsem tudi potrebno da se

električni tok počeni

V zadnjih letih smo mogli s skrbjo ugotavljati, kako se industrijska podjetja izboljšajo Ljubljani in tako smo radi predragega električnega toka izgubili milijonske dohodke. Saj mora vsak lajik opaziti, da modernizacija tudi manjših obratov in ne samo trgovin ne napreduje, temveč hira, če se ne nudijo ugodnosti. Trgovina potrebuje v svrhu uspešne noč. reklame cenenejše elek-

trični tok. V interesu mesta samega je, da tuji, ki prihajajo v Ljubljano, vidijo, da ne zaostajamo za drugimi velikimi mesti, če bi bile naše ulice in izlobo in reklamne svetlobe tako žive, kakor v drugih mestih, n. pr. v Zagrebu, ki nam je najbližji. Značilno dejstvo je, da je Ljubljana s približno 70.000 prebivalci potrosila okoli 4 milijone kilov. valov, dočim jih je Maribor samo s 35. prebivalci potrošil 9 in pol milijona kilov. valov. Če pogledamo še komunikacije vidimo, da je sedanje

stanje cest desolatno

Ceste, ki vodijo v Ljubljano in se niso tlakovane, so za avtomobilni promet in kupujejo občutno izredne važnosti. Čestni promet je ena od važnosti. Če hočemo v Ljubljani in okolici dvigniti tujski promet, se morajo ceste temeljito popraviti.

Posebno važno vprašanje za ljubljansko trgovstvo je

občinsko gospodarstvo

Priznati moramo, da se je v zadnjih letih mnogo investiralo za stanovske zgradbe, ceste in javne svrhe (klavnice itd.) vključno temu pa komunikacijsko vprašanje, ki je za Ljubljano velike važnosti, še ni rešeno. Obstoječe

avtobusne zveze

ne ustrezajo še pravilnemu razvoju, potrebne bodo še nadaljnje investicije, ki bodo mestno gospodarstvo obremenile. Mestna občina je z novim šolskim zakonom, ki določa, da mora skrbeti za izplačilo etanarim učiteljev, močno obremenjena, na drugi strani pa je izgubila radi maksimirane trošarine znatno denarni vir, tako da bo prišla v neprimerno. Treba bo misliti na nov način krija 7 milijonskega primanjkljaja, ki ga izkazuje mestni proračun. Zaenkrat obstoječe razni načrti in je predvidena nova uvedba uvezin. Ljubljanski gremij budno zasleduje to vprašanje in je v stalnih stikih s predstavni. ki mestne občine, da se to vprašanje reši v skladu in z interesi ljubljanskega trgovstva.

Blagajnik g. Ivan Železnikar je podal računski zaključek, po katerem znaša saldo 31. decembra 1929. 18.701 Din, g. Šmuc pa poročilo preglednikov računov veletrgovcev Jurija Vovrčiča in Milana Škarbeneca, po katerem znašajo aktivna 144.408 Din. Proračun za 1. 1930 znaša 211.400 Din.

Ljubljana, 12. februarja.

Danes ob 9. dopoldne se je vrnil v zbornico TOI občini zbor Gremija trgovcev za ljubljansko okolico. Načelnik g. Josip Špirn, trgovec z Ježice, je poudarjal v svojem govoru, da je bilo davčno vprašanje za člane izredno važnosti, radi česar mu je gremij posvečal tudi posebno pozornost. Zahvaliti se je članstvu, ki je lani izglasovalo proračun in postavilo 80.000 Din kot prispevek za zgradbo Trgovskega doma. V tem domu bo dobil gremij za ljubljansko okolico svoje poslovne prostore. V Trgovskem domu bo tudi nastanjena gremijalna šola, ki jo obiskujejo tudi okoliški vajenci in vajenke.

Po laniškem poročilu g. Šmuce steje gremij 777 članov večevši 51 protokoliranih. Upoštevati je treba dejstvo, da se ljubljanska okolica, zlasti predmestja, kakor Rožna dolina, Udmart, Vije, Glince in bližnje Posavje ter Zg. Šiška, razvijajo, radi česar imamo v teh krajih največji prirastek v trgovinih s mešanim blagom.

Tudi za ljubljansko okolico je važno, kako se razvija

občinska politika Ljubljane

Čim bolj se bo Ljubljana modernizirala, tem večji bo porast trgovin in prebivalstva. To velja za kraje, ki mejijo neposredno na Ljubljano. V ostalih krajih, kakor na Vrhniki, v Medvodah in v Borovnici, kjer imajo že industrijska podjetja, se trgovina in obrt lepo razvijata.

Za malega trgovca je važno, da je Narodna banka za svojo podružnico v Ljubljani odmerila kredit v skupnem znesku 10 milijonov Din, ki se more izrabiti dvakrat na leto. Poslovne menice se ne smejo glasiti na več kakor na tri mesece in ne na večji znesek kot 50.000 Din.

Poštna direkcija ima dobro voljo, da vpostavi v vse ljubljanske okolice telefonske in brzojavne zveze, vendar tega ni mogla storiti v okviru sedanjega proračuna. Izgledi za v bodoče so povoljšali, ker je predviden v državnem proračunu nekaj milijonov več in bo s tem tudi poštni direktor olajšano stremiljenje po izboljšanju poštnega in brzojavnega prometa.

Važno vprašanje za ljubljansko okolico tvori v bodoče avtobusni promet in s tem v zvezi komunikacijske zveze. Treba bo reševati in trudopolnega dela, da se spravijo vse ceste, ki spajajo ljubljansko okolico s mestom Ljubljano, v sklad z zahtevami tujškega prometa kakor tudi s splošnimi željami okoliškega prebivalstva.

Računski zaključek za 1. 1930 izkazuje saldo 4446 Din. Poročilo preglednikov računov, ki sta ga podala gg. Vinko Narat, trgovec z Grosupljega in Završnik, trgovec z Vičja, izkazuje 50.807 Din skupnega premoženja.

O proračunu za 1. 1930 je referiral g. Novak. Sprejeti so bili stroški v znesku 44.650 Din.

Pri slučajnostih so bile sprejete resolucije za odpravo poslovnega davka, za odpravo 10. finančnega zakona, da morajo vsi mali prodajalci imeti nabavne knjige ter za odpravo trošarskega registra.

Darujte za slepe!

Defraudant Tucaković pred sodiščem

Danes se je zagovarjal pred senatom Milan Tucaković zaradi ponašanja in tihotapstva svile

Ljubljana, 12. februarja.

Pred senatom treh sodnikov deželnega sodišča se je danes ob 8.30 pričela razprava proti bivšemu carniku na Jesenicah Milanu Tucakoviću, rojenemu 21. avgusta 1900 v Čupriji ter pristojnemu na Jesenice. Zaradi večjih kaznivih neretnosti, ki jih je zakrivil v carinski službi. Zadeva je že stara, kajti njegove manipulacije datirajo še iz 1. 1924 in 1925. Proti Tucakoviću se je vršila najprej dolgotrajna disciplinarna preiskava, kateri je naposled sledila še sodnokazenska.

Državni tožitelj obtožuje Milana Tucakovića zločinstva uradne ponašanja (utaje), dalje prestopa zoper službeno dolžnost in korupcije, ker je zakrivil: a) da si je kot carinski pripravnik v času od 4. novembra 1924 do 12. septembra 1925 protivno v svojo korist prisvojil 33.597,90 Din; b) da je vpisal v uradne spise nerazne podatke in c) da je 15. septembra 1925 na Jesenicah dovolil vtihotapiti iz Avstrije v našo državo 4 kovyčke svile, ne da bi bila carina plačana.

Manipulacije pri carinjenju blaga

Tucakoviću, ki je bil carinski pripravnik pri obmejni carinarnici na Jesenicah, so bile omogočene nepoštenne manipulacije in malverzacije pri carinski blagajni na dva načina.

Kakor navaja obširna obtožnica, so prišle pri prvem načinu v poštev svinčene plošče, ki se uporabljajo pri carini podvrženemu blagu, namenjenemu iz inozemstva v razne kraje naše države, ki pa se ne carini na Jesenicah. S svinčnimi ploščami se opremlja tudi razno tranzitno blago. Plošče se pa pri novem prehodu meje odstranijo. Za ploščirano blago — t. j. carino — jamči potem železnica, ki napravi obračun glede carine s carinarnicami. Železnica bi morala sicer plačati takoj vsak svinec, toda zaradi lažjega in hitrejšega poslovanja se obračunava v gotovi dobi.

Evidenca nad svinčnimi ploščami je bila poverjena obtožencu, ki je sestavljal unikatne in duplikate pobornic. V duplikat, namenjen za železnico, je obtoženec vedno vstavljal pravilno število svincev, toda v originalnem izvodu za carinarnico je navedel manjše število. Na ta način si je obtoženec prisvojil 25.209,20 Din kot razliko med zneskom, ki ga je železnica za plošče v resnici plačala in omenjen zneskom, ki ga je obtoženec zabeležil v originalnem izvodu.

Dolgotrajna revizijska preiskava o obtožencem upoštevajoč na jeseniški carinarnici je ugotovila 19 takih nepoštenih manipulacij.

Obtoženec se je posluževal še druge metode. Na duplikate za železnico je vnesel svince, dočim je v izvod za carinarnico kratkotalno zabeležil: spotna priljaga. Prosta carina. S to manipulacijo si je prilastil 838,70 Din, ki jo je plačala železnica.

Manipulacije se je obtoženec posluževal, če mu je upravnik jeseniške carinarnice popolnoma zaupal. Obtoženec je na jeseniški carinarnici ponaševal 33.597,90 Din. Ta znesek je njegova sestra v celoti povrnila državnemu erarju, toda že po vloženi ovadbi.

Tihotapstvo svile

Tucaković je dalje obtožen, da je pomagal vtihotapiti svile. Vtihotapljeni so bili 4 veliki kovyčki svile, prvi, težak 113 kg, 11. septembra 1925, drugi težak 110 kg, tretji in četrti pa po 247 kg dne 14. septembra 1925. Skupa teža vtihotapljene svile je znašala torej 616 kg. Pregled vseh kovyčkov v carinski ekspozituri se vrši točno po predpisih. Tihotapcu Emilu Gottliebju so prišli kovyčki na Jesenice. Z obtoženčevim pomočjem se mu je posrečilo spraviti kovyčke dalje, ne da bi plačal carino. Blago je prišlo iz Avstrije ter je bilo poslano v Rimske Toplice. Kjer so ga zaplenili. Lastnik svile je dunajski žid Emil Gottlieb, ki je takoj po zaplenbi pobegnil iz naše države in ga oblasti še niso izsledile.

Carinska oblast je spoznala obtoženca krivim tihotapstvu svile ter ga kaznovala z globo nad tri milijone Din.

Zasliševanje obtoženca in prič

Ali se čutite krivega? je vprašal predsednik senata s. o. s. Kralj obtoženca.

Kriv sem prvih dveh dejanj. Kesam se. Vse je tako, kot je rečeno v obtožnici.

O tem torej ne bomo dalje razpravljali. Ali je škoda poravnana?

Mnogo sem pretrpel. Moja sestra je takoj plačala.

V glavnem razpravljajmo torej o tretjem dejanju glede tihotapstva svile! Najbolje je, da poveste resnico.

Povem čisto resnico, je odvrnil obtoženec.

Kako so kovyčki prišli na Jesenice in kdo jih je ocarinil?

Jaz sploh nisem videl teh kovyčkov. Gottliebja ne poznám. Nikdar še nisem s njim govoril. Tisti dan, ko so prišli kovyčki, nisem bil v pisarni. Bil sem na svatbi svoje sestre. Za kovyčke sem zvedel šele, ko je prišel na Jesenice g. Inšpektor Rupl, ki je uvedel preiskavo. Na tovrstnem listu, s katerim so bili kovyčki odposlani z Jesenic v Rimske Toplice, ni mojega podpisu.

Sledilo je zasliševanje šestih prič. Zasliševanje prvih dveh prič inpektoria g. Jakoba Rupla in žel. tranzitara g. Kemperla je trajalo polni dve uri. Koncentrirano je bilo v vse podrobnosti glede poslo-

vania pri ocarinjevanju blaga. Carinski inšpektor g. Rupl je najprej izpovedal, kako so odkrili tihotapstvo svile in kako so v zvezi s tem prišli na sled manipulacijam obtoženca s svinčnimi. Ovadbo na sodišče je vložil 19. oktobra, naslednji dan je obtoženčeva sestra poravnala škodo. Priča Kemperle kot žel. uradnik je odločno poudarjal, da je obtoženec izdal potrdilo, da so kovyčki ocarinjeni. Zasliševanje prič ob sklepu lista še traja.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sreda, 12. februarja 1930, Katoličani: Evlalkia, pavoslavni: 30. januarja, Tr Jerarha.

DANASJNE PRIREDITVE.

Drama: Goslovanje francoske drame. Opera: Zagorje. Kino Matiča: Pod gročim. (Lilan Osh.). Kino ljubljanski dvor: Iskra strasti. Kino Ideal: Grad duhov.

Zdravstveno predavanje ob 20. v Delavski zbornici. Predava dr. Mira Finik.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Leustek, Resljeva cesta, Dobrota, Rimska cesta.

Nesreča nikoli ne počiva

Ljubljana, 12. februarja.

Zadnji deva so bili dnevi nesreč. Iz raznih krajev Slovenije so večerj in davi prepeljali več žrtve težkih nesreč, med katerimi se dve borila s smrtjo.

Najtežja nesreča se je pripetila včeraj popoldne v Preserju pri Kamniku. 41letni posestnik Jakob Repar je peljal težko naložen voz. Nenaodoma so se splašili konji. Repar jih je hotel ustaviti, pa je padel pod voz. Kolesa so mu šla čez prsa in mu udarila prsni koš. Nesrečnega posestnika so našli nezvestnega in ga takoj prepeljali z vozom v Ljubljano v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično.

Slabša nesreča se je pripetila v ponedeljek v Moistrani. 21letni hlapec Adolf Ilavčič, zaposlen pri posestniku in trgovcu H. Dornicu, je peljal dopolne težko naložen voz drv v Moistrano. Nesreča je hotela, da je pri odvijanju zavore vrh klanca padel pod voz, ki mu je šel čez glavo. Nesrečnega je počila lobanja in obdelal je nezvesten. Domači so ga naložili na voz in z večernim vlakom je bil prepeljan v Ljubljano. Njegove poškodbe so zelo težke.

Davi se je pripetila težja nesreča na Jesenicah. Ivana Vrhniki, žena tovarniškega mojstra, je čistila peč, ki jo kurijo z žaganimi. Nenaodoma ji je puhnil ogenj v lice. Nesrečnica je zadobila hude opekline po vsem obrazu. Dopolne so jo z vlakom prepeljali v Ljubljano v bolnico.

Podobna nesreča je doletela včeraj tudi zavrata državne železnice Martina Zorka. Pri delu na glavnem kolodvoru je zadobil nevarne opekline po obrazu, ko mu je para brizgnila v lice. Tudi njeza so snižali prepeljali v bolnico.

Včeraj popoldne so z avtomobilom iz Lukovice pripeljali težko poškodovanega posestnikovega sina Antona Zalaznika. Dopolne je nakladal hlode, pa mu je velik hlood padel na desno nogo in mu jo zlomil.

— Jerina Jože, učenec osnovne šole iz Gornje Logate, si je včeraj popoldne pri smučanju zlomil desno nogo.

V bolnico so včeraj pripeljali tudi dve žrtvi pretepa. Prvi je Jože Briceč, zidar, ki pomočnik iz Bizovika, katerega je med prepriom udaril v gostilni neki žitnik s kamnom po glavi in mu težko poškodoval levo oko. Drugi je brezposelni rudar Albin Gračner iz Hraščnika, katerega je neki Grošler med prepriom sunil z nožem trikrat v glavo.

Divna kitajska umetnica

Anna May Wong

v briljantnem velerolnem ljubezni in vdanosti

Princesa Butterfly

Pride! Pride! Priznani kino Matiča!

Prosveta

K nocojšnjemu gostovanju francoskega gledališča. Uprava Narodnega gledališča je šele danes prejela zasedbo iger, ki jih predvaja ta posest sence pri nas. Zasedba je sledeča: Drugo predsedstvo v Ljubljani: Markiza — Mathilde de Heeckeren, Lizeta — Madeline — Tinajre, Lubin — Jean Villard, Plemić — Predreč de Heeckeren, Groč — Xavier de Cornville, Horstius — Raymond Darold, Remser — Predreč de Heeckeren, Inscenator — Xavier de Cornville, načrti za kostume — Olga Simonsen, Prizideba ženitev: Sgaderelle — Jean Villard, Jeronimo — Raymond Darold, Dorimene — Mathilde de Heeckeren, Pancrace — Henri d'Aubigny, Marphurion — Raymond Darold, tri ciganke: Madeline Tinajre, Olga Simonsen, Suzanne Moutaux, Licaste — Predreč de Heeckeren, Alcanor — Henry d'Aubigny, Akidala — Xavier de Cornville, Reliber in Inscenator — Xavier de Cornville, načrti za kostume — Olga Simonsen.

Groteskni teater J. Južnega, znati pod imenom "Šilna pica", ima za svoje gostovanje v naši operi v ponedeljek in torek 17. in 18. t. m. sledeči raspored: Borodino, Ruska igračka (Katinka), Započeti, Junjinev kovaški kor, Prtikavci, Kralj je pozval svojega tabora (Rastan), Govorjenica, Avamant, Srečoček, Saharevica (Bodžič), Srečoček, Ruskavica, Ruske selkavice, Pravica ocvetvalne spremembe rasporeda se pridržuje.

Dnevne vesti

— Iz šumarske službe. Za podšumarja pri šumarski upravi v Kostanjevici je imenovan Franc Gerševac, pri šumarski upravi v Bohinjski Bistrici pa Vinko Auser.

— Predavanje o Jugoslaviji v Poznanju. Nedavno ustanovljeno polsko - jugoslovensko društvo v Poznanju je razvilo živahno delovanje. Razen pogostih družabnih prireditelj, na katerih se zbirajo prijatelji Jugoslavije, dela društvo tudi veliko propagandno za našo državo. Te dni je imel advokat dr. Konrad Kolšewski v veliki dvorani poznanjske trgovske akademije predavanje o Jugoslaviji kot tujstvu - prometi državi. Za predavanje je vladalo v mestu veliko zanimanje.

— Natečaj za model zlatih znakov. Zlatni odbor Sokola kraljevine Jugoslavije je razpisal natečaj za model dveh zlatih znakov. En znak bo za članice med glavnimi zlatnimi dnevi, drugi pa za sokolski naraščal. Osmutek je treba poslati odboru do 20. t. m.

— Prodaja tobaka na debelo. Finančni minister je potrdil pogoje, pod katerimi od da monopolna uprava v zakup prodajo tobaka, cigaretnega papirja in vžgalic na debelo. Zakupna doba traja tri leta. Licitacija bo v petek 14. t. m. pri upravi državnih monopolov v Beogradu in pri monopolnih inspektoratih v Zagrebu, Sarajevu, Splitu in Skoplju.

— Sprejem gojencev podčastniških sol. IV. pehotna podčastniška šola »Kraljice Marije« v Zagrebu sprejma 1. maja večje število gojencev iz vojaških krogov in civilnega prebivalstva. Pravico do natečaja imajo vsi pisarni mladeniči od 17. do 21. leta. Beograjska pehotna podčastniška šola sprejme s 1. majem več gojencev. Točnejše informacije glede sprejema v obo. šoli se dobe pri občinah, na orožniških postajah in pri vseh vojaških komandah.

— Nov pooblaščen inženjer. Ministrstvo javnih del je dovolilo inženjerju Franu Sevniku iz Šoteske javno prakso na vsem ozemlju naše države, specialno iz stroke šumarskega inženjerstva.

— Zračni promet med Čehoslovako in Jugoslavijo. Znam pilot Strizevski je pregledal te dni Grobnicko polje in izjavil, da je teren za aerodrom zelo prikladen. Aerodrom na Grobnicko polju bo služil potniškim zračnemu prometu med Prago, Beogradom, Zagrebom in Hrvatskim Primorjem. Zračni promet s Hrvatskim Primorjem bo odprt bil je v aprilu.

— Akademija v korist bolnega Hinka Nučiča, režiserja Narodnega gledališča v Zagrebu. Udruženje gledaliških umetnikov v Zagrebu priredi dne 18. februarja ob 20. akademijo v veliki dvorani Glasbene zavoda. Sodelujejo Zagrebški filaristični orkester, dirigenta Baranović in Sačis in vsi prvovrstni umetniki zagrebške opere in drame. Akademija se priredi v korist našega gledališkega igralca Hinka Nučiča, ki leži že nad dva meseca težko bolan v bolnišnici usmiljenik. Umetnik bo moral oditi, čim malo okreva, na daljše zdravljenje v inozemstvo. Tridesetletnica Nučičeva uspešnega odrskega delovanja, ki bi se bila morala praznovati dne 26. decembra 1. l., je morala zaradi umetniške bolezni izostati. Zato bomo tokrat izbrali ugodno priliko in s polnoštevno udeležbo pokazati, kako zelo želimo našemu Nučiču skorajšnje okrevanje. Udruženje gledaliških umetnikov v Zagrebu je naprosilo Slovensko prosvetno društvo in Narodno knjižnico in čitalnico da pomagata razprodajati vstopnice za ta večer. Vstopnice se dobe dnevno od 18. do 20. v prostorih Narodne knjižnice in čitalnice v Gunduličevi ul. št. 29. Tel. 68-65.

— Slovenskim umetnikom! Ker je centralni odbor Britanskega društva v Zagrebu poveril pripravljalna dela za udeležbo Slovencev na londonski razstavi zopet prvotnemu odboru, se je žrtila za Ljubljano sestavila tako - le: Rihard Jakopič, A. G. Kos in Janez Zorman. Odbor prosi vse slovenske umetnike brez oziroma smeri, katerim pripadajo, da se razstave v okviru obljubljenih pogojev udeležijo s svojimi najboljšimi deli, ker gre za čim dostojnejšo manifestacijo jugoslovanske in slovenske umetnosti v tujini. Dela je poslati najkasneje do sobote 15. februarja zvečer v Narodno galerijo.

— Znanji posetniki prireditve Jadranske Strazhe dne 22. t. m. v Unioni v Ljubljani kupijo na odhodni postaji celo karto, ki je ne oddajo na kolodvoru v Ljubljani, temveč jo pustijo. Zgoditi se žigom Jadranske Strazhe pri blagajni ob prireditvi, ker je veljavna za brezplačno vožnjo za nazaj. Polovična vožnja velja za vse vlake razim OSE v času od 21. do 23. februarja t. l. 105n

— Družba sv. Cirila in Metoda je prejela od moške in ženske Ciril - Metodove podružnice v Šiški čiti dobiček od veselice v znesku Din 1924.10. Nadalje od moške podružnice članarino Din 198 in iz nabiralnikov Din 57.50. Od ženske podružnice pa članarino Din 565, iz nabiralnikov Din 57.50 in za 2 bloka Din 100, torej je prejela družba od obeh podružnic v Šiški Din 2002.10. Obe podružnici iskreno hvala! - 103n

— Zveza šoferjev Slovenije naznanja: da se vrši njen letni občni zbor v četrtek dne 13. t. m. ob 19.30 v gostilni Novak, Rimska cesta št. 19. Člani in drugi stanovski tovarniši se pozivajo, da se ob običajni zbori zanesljivo udeležijo. — O d b o r. 52n

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, sicer pa lepo vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države večinoma jasno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11, v Ljubljani, Mariboru in Beogradu 3, v Zagrebu in Sarajevu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 771.4, temperatura je znašala - 7.2.

— Se šumarska avtomobilska nesreča. K šumarski avtomobilski nesreči nam sporoča šofer Pečnikovega avtobusa g. Drago Karčar iz Ljubljane, da se je pripetila nesreča zato, ker se je iznenada izpraznila pnevmatika in se avtobus zdrčal na rob ceste, ker visi cestni ovinek nepravilno na ven na-

mesto navznoter. Na istem kraju se je pripetilo že več avtomobilskih nesreč. — Po nesreči ustreli najboljšega prijatelja. Pred sodiščem v Somboru se je te dni zagovarjal Stefan Benedek iz Karanaca v Baranji, ki je lani v gostilni po nesreči ustreli svojega najboljšega prijatelja Franca Gramma. Mož je namreč neprevidno ravnal s samokresom, ki se je nenadoma sprožil. Pri razpravi so se odigravali dramatični prizori. Benedek je jokal kakor otrok in si pulil lase. Sodišče ga je obsodilo na tri leta ječe pogojno.

Nihče ne bo pozabil živne

Anne May Wong

ko si bo ogledal prekrasni njen naj-novejši. velefilm šarma, elegancije, razkošja in bede

Princesa Butterfly

Pride! Pride! — Elitni kino Matica!

— Novi Sad zavarovan pred poplavo. Vsakoletne poplave Dunava so vedno ogrozile Novi Sad. Zato je tamošnji občinski svet že dolgo proučeval načrt zgradbe velikega varnostnega nasipa v dolžini 18 km. Načrti, ki so jih predložili inženjerji, so bili sedaj odobreni in z gradnjo obrambnega nasipa prično te dni. Zaposlenih bo 350 delavcev.

— Ubijalec pred razpravo umrl. Pred 17 leti sta se v Osičku v dalmatinski kleti sprla narednik Viktor Pavelić in delavec Stjepan Galovac. Med prepriom je Galovac nasprotnika z nožem sunil v srce in po zločinu pobegnil. Nesrečni vojak je bil takoj mrtev. Galovac se je deset let skrival po raznih krajih države, lani pa se je vrnil v Osičko, trdno prepričan, da so na njegov zločin že pozabili. Toda spoznal ga je neki policijski agent in ga aretirali. Galovac so prepeljali v zapor, te dni pa bi se morala vršiti razprava proti njemu. Tik pred razpravo pa je mož umrl. Podlegel je tuberkulozi, ki jo je dobil v zaporu.

— Zopet velik vlom v Zagrebu. V Zagrebu straži zadnje čase podjetna vlomilska tolpa, ki je v enem mesecu že trikrat vlomila. Včeraj je bilo vlomljeno sredi mesta v trgovino Josipa Kovačiča. Vlomilci so izkopali luknjo v zidu in odnesli iz trgovine za 50.000 Din blaga. Trgovec je zavarovan samo za 15.000 Din.

— Ljubavna tragedija v Karlovcu. V ponedeljek zvečer je bila Bedemska ulica v Karlovcu pozorišče strašne ljubavne tragedije. Okoli 6. je prišel na policijo krojaški vaenec Blaž Warent in izpovedal, da leži pred hišo št. 8 umorjena ženska, katero je ubil neki Rumun. Na kraj zločina je takoj odšla policijska komisija, ki je res našla. Nesrečno dekle je bilo umorjeno z nožem. Medtem, ko je policija poizvedovala za morilec, je prečela vest, da se je v parku ob Korani ustreli. Policia je ugotovila, da gre za rumunjskega vojaškega begunca Adama Mirzu iz Kosića v Rumuniji. Našli so ga težko ranjenega in so ga prepeljali v bolnico, kjer je po poškodbah podlegel. Vzrok strašne tragedije je bila nesrečna ljubez. Rumun je neprestano zalezoval dekle, ki ga ni marala.

— Inkvizitorsko mučenje 12letne deklice. Pred subotiskim okrožnim sodiščem se je te dni začela razprava proti bogatemu selaku Mihi Balazsu iz Horgoša, njegov ženi in svaku Stefanu Tornajlu, ki so obtoženi, da so v septembru leta 1924 12letno služkinjo Ilonko Dukai mučili na nečloveški način tako, da je dekletce poškodbam podleglo. Balazsu je bila namreč ukradena zlata verižica. Tatvine so obdolžili Ilonko, toda dekle je zatrjevalo, da je nedolžno. Nečloveški seljak je privezal Ilonko k faslin v hlevu in jo pustil tri dni stradati, poleg tega pa so jo vsi trije obtoženci zbadali s šivankami. Po prestani torturi je morala deklica popiti toliko vode, da ji je postalo slabo. Obtoženci so se že leta 1924 zagovarjali pred sodiščem, radi pomankljive dokazov na so bili izpuščeni. Sedaj je zločin izdala žena, ki je obemom vložila tožbo za ločitev. Sodišče je k razpravi povabilo 30 pri.

— Fotoaparate kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. - 13T

Iz Ljubljane

Poslednji dve predstavi burke »Svetnik« na Sentiakobskem odru. V soboto 15. in v nedeljo 16. febr. se ponavlja poslednjič v tej sezoni velezabavna ljubljanska burka »Svetnik«. Dejanje samo služi moralno stran malomeščanskega življenja in jih na koncu ostro kritizira. Situacije so sijajne in komika na višku. Kdor hoče res dobro razumeti, naj posei predstavi »Svetnik« se poslavlja. — Naslovno vlogo igra naš izvrstni ljubljanski komik g. M. Košak. Vstopnice se dobe od četrtega dalje v trgovini g. Mihaela Karničnika. — Prihodno soboto bo premiera nove moderne komedije.

— Iz Kraljevi odbor Rdečega križa na Viču priredi v nedeljo 16. februarja t. l. »Zimski dan Rdečega križa« s sledečim spozidarjem: Dopoldne: Zbiranje prostovoljnih darov v korist Rdečega križa, popoldne ob pol. 4. in zvečer ob pol. 8. v dvorani Sokolskega doma akademij. Sodelujejo pod vodstvom učitelstva: Podmladek Rdečega križa ljudske in meščanske šole, pevski zbor gg. učitelje v Viču. Pevski krožek Vič - Glince in Pevski odsek Sokola Vič. Vstopnina popoldne 1 in 3 Din, zvečer 5 Din za osebo. Cenjeno občinstvo se najviljudneje vabi k polnoštevni udeležbi. — O d b o r.

— Iz Vabila za ples Jadranske Strazhe v narodnih nošah v Unioni 22. t. m. so se pričela razpisovati. Ako kdo pomota na prejel vabila, naj ga zahteva pri taništvu Jadranske Strazhe, Ljubljana, banska palača II. nadstropje, soba 25. 104n

Vabilo

k poskusnem kuhanju čaja, katero se vrši v četrtek, dne 13. in petek dne 14. februarja.

Vsi odjemalci ter njihovi prijatelji in znanci dobrodošli!

JULIO MEINL

podružnica Šelenburgova št. 3

— Iz Zdravstveno predavanje v veliki dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti v sredo 12. t. m. točno ob 20. Predavala bo ga. dr. Mira Finkova, zdravnica za ženske bolezni in porodništvo. Snov predavanja: Krvavitve in rak. Vabljeni samo ženske. Vstopnine ni.

— Iz Kraljeva organizacija jugoslovnskih emigrantov (Orjem) v Ljubljani. Jutri ob 20. uri redni društveni sestanek v prostorih »Preporoda«. Ker so na dnevnem redu važne društvene zadeve, pozivamo člane, da se sestanka sigurno in točno udeležijo.

— Iz Podpornog društvo slepih se je preselilo Pod Trančo št. 2—III., levo. 471n

Maskarada Sokola I

pusno soboto — 1. marca

TABOR

13.

Vsi na natakarski in kuharski tradicionalni

11. VALČKOV PLES

ki se bo vršil v vseh prostorih GRAND HOTELA »UNION«

Naši skavti v Angliji

Predavanje starešine naših skavtov g. Pavla Kunaverja o svetovnem skavtskem kongresu

Ljubljana, 12. februarja.

Sinoči je v veliki uniojski dvorani predaval o svetovnem skavtskem kongresu vodja jugoslovnske reprezentativne čete, starešina naših skavtov g. Pavel Kunaver, upravitelj meščanske šole v Zgornji Šiški.

Predpost pač ni primeren čas za resna in koristna predavanja, vendar je pa mladina napopolnoma vsa stojišča, kar je najljubše znamenje. Koliko pristave ima skavtizem že med nami. Zanimivo predavanje so pa prišli poslušati tudi zastopniki šolstva, vojske in cerkve ter smo v dvorani opazili dvorno damo gg. Tavčarjevo, škofa g. dr. Rožmarna, podpolkovnika Jakliča, zlasti pa mnogo mamič naših strunskih skavtov.

Na lanski jamboree, t. j. svetovni skavtski kongres je v Birkenhead pri Liverpoolu na Angleskem s podporo vlade odšlo tudi 20 jugoslovnskih skavtov pod vodstvom predavatelja. Skavti so privreli tia z vseh strani sveta, da so napolnili ogromen Arrowe-park, kjer jih je bilo v najljubšem redu 50.000. Čprav je bilo iz vsake države vabljenih le po 50 skavtov, vendar jih je iz Združenih držav ameriških prišlo 2000, zastopniki so bili pa tudi Avstralci in Novozelanci, ki so popotovali 60 dni. Najbolj navdušeni so bili pozdravljeni Nemci, ki so prišli 200 milj daleč peš. Objemali so se z njimi Francozi, Angleži in Slovani, saj je glavna točka skavtskih načel delo za svetovni mir in bratstvo vseh narodov. Od Slovanov so bili najboljši zastopniki Poljaki, ki so imeli s seboj narodne noše in etnografski muzej. Čehi so se zlasti odlikovali po redu v taboru in po prekrasnem petju. Jugoslovenci so bili pa najbolj »fiet fantje«, kakor jih je poveljal vrhovni šef skavtov general lord Baden - Powell. Temu možu, ki je pred 21 leti ustanovil in zbral prvih 21 dečkov, danes sledi 2.600.000 skavtov. Sam se imenuje za najstarejšega moža na svetu, ker mu je uspelo pobrati mladino vsega sveta. Anglija ga imenuje reformatorja sveta, kralj mu je dal naslov lorda, liverpoolska univerza ga je imenovala za častnega doktorja, rektor slavne Columbia - univerze v Čikagu je pa rekel, da je general Baden - Powell storil za vzgojo mladine v nekaj letih več kakor vsi pedagogi Amerike. Delovanje skavtov podpira Društvo narodov in skoraj vse vlade sveta in vse vere. Papež je kongresu poslal svoj blagoslov in čestitale so skoraj vse države, odlikovale so ga generala Baden - Powella tudi Čehoslovaka, Madžarska in Grčija. Niemu je uspelo združiti v ljubezni revne in bogate, zdrave in bolne, ki so v Arrowe-park prihitali od vseh strani peš in po železnih, po morju in po zraku. Z aeroplani so prileteli Francozi in del Belgijcev in tudi princ Waleski, angleški prestolonaslednik in navdušeni skavti, je z letalom prišel kakor brat med brate. Med člani organizacije je polno najvišje aristokracije, ministrov, državnikov, generalov in celo 4 admiralji. Spoznali so vojno in znajo ceniti mir.

Velikanski Arrowe-park je bil izpremenjen v ogromno taborišče, kjer je bil vsak tabor popolnoma samostojen. Po čudovito nizki ceni je vsak vdo točno dobival surovo hrano, ki jo je moral sam skuhati. Z vzdrževanjem tabora je moral pokazati vsak, kaj zna in zmore. Vzdrževati red je bilo pa težko, ker je skoraj vseh 10 dni mislo deževalo, da se je taborišče v nekaj dneh izpremenilo v blatno morje. Tako blato je bilo, da si je v njem zlonil nogo zdravnik ameriških skavtov in da je blato z vseh strani vdralo v šotore. Vendar je bil povsod red in vse veselo.

V taborišče je bil vsak obiskovalcem

Iz Celja

— Iz celjskega stavbnega življenja. »Prvi mestni mlin« v Celju je zaprosil za stavbno dovoljenje za zgradbo prizidka, v katerem bo namestil moderno sušilnico za žito. Komisijska poizvedba in obravnava bo v četrtek 13. t. m. ob 16.45 na licu mesta. — Mohorjeva tiskarna je zaprosila za dovoljenje za instalacijo tovrnega dvigala in zgradbo pralnice na podstrešju svojega glavnega poslopija. Komisijski pregled bo 20. t. m. ob 15.

— Iz celjske bolnice. Zdravnik celjske javne bolnice g. Milan Žiga Červinka odpotuje te dni na daljše študijsko potovanje na roentgenološko in ginekološko klinike v Nemčijo, Francijo in Čehoslovaka.

— Obisk koč savinjske podružnice SPD v letu 1929. V preteklem letu so imele planinske koč v oskrbi savinjske podružnice SPD prav lep in zadovoljiv obisk in sicer: Korosica 533, Frischaufov dom 505, Piskerikova koč v Tillerjevo 1954, Mozirska koč v pisanih 274 (sicer mnogo več), Hausenbichlerjeva 645 in Celiska koč 472 obiskovalcev. Hausenbichlerjevo koč je imela v najemu trbovalska podružnica SPD, ki jo dobi letos v trajno brezplačno last, Mozirsko koč pa je oskrboval mozirski odsek savinjske podružnice SPD, ki je postavil v preteklem letu poleg stare hišo novo koč, dobrodošlo v prvi vrsti zimskim športnikom.

— Nesrečen padec z drevesa. Na Miklavškem hribu je zlezla 11letna Štefka Dobnikova na drevo, s katerega je padla tako nesrečno, da si je zlomila desno podlaket. Zdravniške pomoči je morala iskati v celjski bolnici.

— Druga redna seja uprave celjske sokolske župe bo dravi ob 20. v župni sejni sobi v prvem nadstropju Narodnega doma. Dnevni red obsega: Čitanje zapisnika zadnje seje, nadaljevanje imenovanj društvenih uprav, eventualna dopolnitev župne uprave z enim namestnikom, določitev društvenega davka in slučajnosti.

in varuje ne samo belo temveč tudi barvano perilo. Pa tudi za volno in svilo je idealno sredstvo za pranje

moja, dalje koncert za neobičajno sestavo kvarteta: oboa, basklariet, rog in viola (gg. Plego, Gregorec, Hafner in Šušteršič), iz katerega koncerta sta posebej močno ugajala originalna dva stavka: Vivace in Allegro. Zanimiv je bil zelo samospev »Vstajenje« za sopran in solo violo. Nekaj enakega smo srečali že pri Hindemithu. Reči je treba, da sta se glas in viola zelo lepo mešala in izpopolnjevala. Mezelova je odlična pevka in ima lepo bodočnost. Viofo je, kot že v prvi skladbi in v tretji, tudi v tej igral g. Šušteršič, ki je najnadirnejši učenec svojega učitelja g. Ivančiča. Center vabera pa so bile štiri Oradnicka pesmi za kontralt in godalni kvartet. Ne samo, da so bile te štiri pesmi močno najodvsejše delo vsega sporeda, ampak jih je pela prvovrstna pevka gdna Golobova, ki je, rekel bi, naravnost nemorenen glasovni pojav, alt, ki sega v neobičajno, samo moškim glasovnim rezervirane nižine (sreča sem ta »de« male oktavne samo enkrat pri Schubertu in se takrat v oklepaju po glasovni modni, sonoren, zvenel in izredno simpatičen. Golobova pa je žela za svoje prelepe zapete pesmi zasluženo veliki aplavz. V kvartetu so sodelovali gg. Pfeifer, Stančič, Šušteršič in Bajde.

Za sklep zvečer sredno uspelega večera smo slišali še sonato za violo in klavir v treh stavkih, kjer je violo igral prof. g. Ivančič, klavir pa ga. M. Osterc, oba tempoaromem in harmonozno. Kaspada, tudi vsi konservatoristi so se neiznele naloge odlično opirali.

Bil je to večer izjemnega značaja, izjemnih bi si želeli še več. Češče, ki so ga prejele več tri dame, je bilo več kot zasluženo, pa tudi svojemu učitelju so konservatoristi podokoni v znak privržanosti in spoštovanja lepo darilo. Prijatelju Ostercu k lepemu večeru toplo čestitam.

Pri pokvarjenem želodcu, plnih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže vporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Učenost za smeh

Kaj zlasti izdelujemo iz železa? Poscelan.

V Italiji raste mnogo citranč in pomeron.

Razen tega imamo še važen produkt iz rastlinstva, namreč slonove zobe.

Iz slonovine izdelujemo mnogo kornih stvari, n. pr. biljardne kroglice.

Najvažnejši produkt iz rudništva, ki so ga Američani dobili iz Evrope, je krompir.

Tudi v najstarejših časih so že pridlovali sneg.

Angleži bi nikdar ne mogli eksportirati toliko usnja, če bi strojili samo svoje kože.

To so bili minerali, sedaj pa pridemo k kamenju.

Učitelj ima vedno prav, tudi če nima prav. Willing, kako se imenuje knjiga, ki jo hočem imenovati?

Tiho, vsi smo še neumni otroci. Učenec: Jaz ne, gospod profesor. Profesor: Ampak jaz!

No, sedaj sem pa prišel iz koncepta in pri tem me ne smete motiti.

Danes jih zopet toliko vidim, ki jih ni ba.

Ura mora biti takoj 4, saj je že pred dobre pol ure bila tri četrti.

Tu zopet sedita dva nemirneža. Imenovati ju nočem, sedita pa med Henningoni.

Tam je tudi paglavac. Imenovati ga nočem, njegovo ime se pa pričinja z začetno črko Madelung.

Tam je že zopet nekdo, ki ni nemiren.

Kdor hoče o tem čitati kaj več, najde v knjigi, ki sem ji pozabil naslov, je pa 42. poglavje.

Reden učenec ne bo nikdar pozabil priti v šolo z umazanimi nogami.

Seržant Diavolo

Roman

Vstala je in stopila pred lopove. Stlenila je roke, proseč, naj se je usmilijo. To je bila njena zadnja nada.

— Gospoda... ne branim več svoje časti, temveč čast in dobro ime vseh onih nesrečnežev, ki so vam izročeni na milost in nemilost. Usmilite se ubogih ljudi, ne pahnite v nesrečo onih, ki so enkrat v življenju grešili.

— Za pridigo se lepo zahvaljujem. — jo je prekinil Dož osorno. — Če nas boste tako vlekli za nos, bomo prisiljeni odkupnino zvišati. Dajte nam brz denar!

— Denar! Denar! — so kričali lopovi v en glas.

Monika de Royalioje ni mogla več zdrževati solz. Skoro proti svoji volji je priznala, da denarja nima.

Lopovi so se presenečeno spogledali.

— Saj se šaljite, madame, — je dejal Dož. — Če bi ne mogli plačati, sem prepričan, da bi ne bili tako nespametni, da bi prišli v naš brlog.

— Nijam denarja. Prisegam, da ga nimam. — je zajecjala nesrečna grofica obupano.

— Po kaj ste torej prišli sem?

— Ne vem!... Ne vem! — je odgovorila Monika in se sesedla na stol.

Tedaj so lopovi spoznali, da govori resnico in da je prišla med nje z zahtevnim namenom. Njeni plahi pogledi na vse strani so pričali, da jim je hotel nastavit past. Planili so pokonci in obkolili nesrečno ženo.

Zdelo se je, da so pripravljeni napeči vse sile, da jo prisilijo povedati, kaj je nameravala.

Šlo jim je za kožo in zato so bili neusmiljeni. Segali so po orožju, katerega so nosili noč in dan.

Monika je čutila, da se ji bliža smrt. Lopovi so odložili črne maske. Zagledala je od jeze in strahu spačene obraze.

Uboga grofica je mislila, da zblazni. Tedaj se je pa zgodilo nekaj nepričakovanega... Signalni zvonec je zapel na vso moč, luči so ugasnile. V naslednjem trenutku je pretresla ozračje strahovita eksplozija.

Nastala je tema, v kateri so se začeli kriki groze in bolesti. Monika je zafisnila oči, misleč, da se ji bliža zadnja ura. Vrglo jo je v zrak in nezavestna je padla nazaj. Njeno trpljenje je bilo končano.

Po nepričakovanem, nepojmljivem dogodku je minilo nekaj ur.

Monika je preživela strašno katastrofo. Dolgo je ležala onesveščena, slednjič se je pa le zavedla. Prestrašeno se je ozirala na vse strani. Zaman je ugibala, kje je.

Radovedno je ogledovala dolgo dvorano, v kateri so stale bele postelje. Po dvorani so hodile redovnice.

Začela je obupati spomine. Primerjala je sedanost s preteklostjo. Slednjič je spoznala, da leži v bolnici.

Toda kako je prišla v njo? Tega ni vedela. Rada bi bila vprašana usmiljenko, pa ni bilo nobene bližnje niene postelje.

Pri vratih je stal mož v šoferski obleki. Čakal je menda, da se zdrži iz omedlevice.

Cim je opazil, da je polkovnikova žena odprla oči, je stopil k njeni postelji in se naslonil na vznožje. In kakor v odgovor na nemo vprašanje je dejal smeje:

— Vidite, kakšni pretepači smo v Nizzi.

Hrabri Santini se je rad pobahal s svojimi uspehi, toda še nikoli ni mogel biti tako ponosen, kakor zdaj.

Ta hip je opisoval Santini zadnje dogodke grofici de Royalioje, ki je bila še vedno blede in prepadena.

Šofer ji je pripovedoval, da se mu je zdelo prečudno vedenje seržanta Diavola takoj sumljivo.

Toda seržant mu je bil baše tako simpatičen, da mu ni mogel odbiti prošnje.

Bil je celo ponosen, da ga je izbral seržant za sodelavca, kar je pomenilo da mu zaupa. Sodeč po seržantovih namigavanjih se je obeta pustolovščina, polna presenečenj.

Santini je torej sedel za volanom avtomobila v ozki ulici, vodeči mimo hotela »Imperia« na Promenade des Anglais. Kar je opazil, kako mu je seržant pomignil.

Bil je prepričan, da se bliža trenutek, ko bo seržantu potrebna njegova pomoč.

Bil je torej pripravljen na vse. Malo prej je dobro videl, kako se je ustavil pred hotelom eleganten avtomobil. Videl je, da je izstopil lepo oblečen mož in odšel v hotel.

Ni pa slutil, da bi mogla biti kakršnakoli zveza med neznančevim prihodom in načrti seržanta Diavola.

Deloma se mu je posvetilo v glavi šele, ko je opazil, da se je neznanec vrnil iz hotela in sicer z elegantno damo, ki je imela obraz do polovice zastrt z gostim pačolanom.

In baš v tistem hipu mu je seržant Diavolo pomignil, kakor bi ga hotel opozoriti, da se je približal odločilni trenutek.

— To bo nekaj skrivnostnega, — je pomislil šofer.

Toda takoj se je zgodilo nekaj, kar je postavilo na glavo vse njegove slutnje.

Pred seržanta Diavola je stopil neznanec, mož v uniformi polkovnika. Spremljala sta ga dva redarja.

Na polkovnikovo povelje sta redarja aretirala seržanta. To se je zgodilo tako naglo, da šofer še pomisliti ni utegnil, kako bi rešil svojega prijatelja.

Šoferju se je takoj zdelo, da so z aretacijo prekrizani vsi seržantovi računi. Neprijetna mu je bila misel, da ne bo nič s pustolovščino, od katere si je obetal toliko zanimivega.

Toda v hipu, ko sta se polkovnik in seržant po živahnih kretanjih sodeč sporekla, je šofer opazil, da je himuzna z neznanecem in elegantno damo že daleč.

Kakšna misel je šinila tisti hip šoferju v glavo?

Tega se še sam ni dobro zavedal.

Evropa zastruplja orijent

Tone kokaina in heroína v Egipt

Pol milijona Egipčanov uživa omamna sredstva

V Ženevi je zborovala te dni komisija Društva narodov proti širjenju opija in drugih omamnih sredstev. Proti koncu zasedanja je poročal komisiji poklicni ravnatelj iz Kaira Rusel paša o cvetoči trgovini z omamnimi sredstvi v Egiptu in o načinu, kako spravljajo tihotapci ta strup iz Evrope v Egipt. Rusel paša je izjavil, da sta bila do svetovne vojne edina omamna strupa v Egiptu hašiš in opij, a še ta dva sta bila zelo redka. Po vojni je pa začel prodajati neki grški zdravnik v odlični egipški družbi tudi kokain, ki se je kmalu zelo razširil in je zdaj še bolj priljubljen kakor v Evropi.

Že leta 1925 so prodajali kokain javno na ulicah egiptskih mest. Kilogram kokaina je veljal okrog 2500. heroína pa 4500 Din. Mentaliteta prebivalcev Egipta je za verižništvo z omamnimi sredstvi zelo ugodna, kar egipški trgovci hočejo pri tem dobro zaslužiti. Vlada je že l. 1926 pooblastila zakon proti širjenju omamnih sredstev in v enem letu je bilo obsojenih 2600 verižnikov, toda učinek strožjih odredb je bil samo ta, da je zavzel mesto kokaina še nevarnejši heroín, katerega so prodajali koncem predlanskega leta že po 12000 Din kg.

Lani v januarju se je posrečilo

Iz Kolčakove preteklosti

Admiral Kolčak, katerega so boljševiki ustrelili 7. februarja 1920 v Irkutsku, je bil rojen l. 1873 v Petrogradu kot sin aktivnega častnika. Oženil se je v Irkutsku l. 1904. Leta 1895 je postal pomočnik poveljnika posadke na križarki »Rurik«. Ker bi bil rad odkril južni tečaj, se je posebno zanimal za oceanografijo in hidrografijo. Leta 1900 se je učil pri Nansenu in se udeležil istega leta Tollove ekspedicije. Leta 1902 je organiziral novo ekspedicijo sam in ugotovil, da je Toll mrtev. Prostoletje se je udeležil bojev z Japonci v Port Arthurju, kjer je bila po njegovih zaslugi potopljena japonska križarka. Nekaj časa je deloval v vojaški akademiji. l. 1909 se je udeležil nove znanstvene ekspedicije, ki je preiskala Beringovo ožino.

Leta 1916 je postal poveljnik črnomorskega brodograja in povzhan je bil v viceadmirala. Udariti bi bil moral na Carigrad, toda revolucija je prekrizala njegove račune. Kot dober Rus je smatral za svojo dolžnost podpirati vsako vlado, ki bi nadaljevala vojno. Revolucionarni duh je bil obdel tudi mornar in zato je Kolčak odklonil mesto poveljnika baltičkega brodograja in odločil tudi poveljstvo v Sevastopolu. Odpotovati je hotel v Ameriko, spetoma je pa vstopil v angleško službo in poslal so ga na daljni vzhod, da bi organiziral

egiptski policiji s pomočjo dunajske odkriti organizacije verižnikov z omamnimi sredstvi. Kakor mnoge druge tajne organizacije, je imele tudi ta svojo centralo v Švici. Verižniki so se zbirali v Curihu, od koder so razvažali omamna sredstva na vse strani. Neki dr. Heft je imel v Curihu poseben laboratorij za opij. Njegovi izdelki so šli večnoma na Dunaj, kjer je imel konzorcijski verižnikov z mamili velike zaloge. V treh mesecih so prodali samo v Avstriji 300 kg omamnih sredstev in spravili v žep nad 300.000 Din. Vsa ta strup so prodali verižniki po trikratni ceni v Egipt. Lahko si torej mislimo, koliko zaslužijo ti brezvestni zastrupilci egiptskega ljudstva.

Kako nevarno je razširjena trgovina z omamnimi sredstvi, priča dejstvo, da je poština samo tovarna v Mühlhauenu v Egipt vsako leto toliko heroína, kolikor ga porabi vsi zdravniki sveta v polnem letu za zdravljenje. Omamna sredstva uživa zdaj že nad pol milijona Egipčanov in nevarnost je tem večja, ker so začeli segati po njem tudi kmetje. Rusel paša je zaključil svoj govor z izjavo, da Evropa ne sme zastrupljati orijenta, kamor gredo vsako leto tone opija, kokaina in heroína.

armado proti boljševikom. Iz Vladivostoka je prišel v Omsk, kjer je postal vojni minister zapadnosibirske vlade. Po prevratu v omskem direktoriju je postal Kolčak takozvani vrhovni upravitelj Sibirije.

5000 let star mavzolej

Parški listi poročajo iz Kaira, da so našli egiptski arheologi blizu velike sfinge staroegiptski mavzolej, ki je eden največjih in tudi najstarejših. Iz napisov je razvidno, da gre za ogromen nagrobni spomenik velikega svečenika egiptске boginje Neheb Ra Overa. Nagrobni spomenik obstoja iz 80 malih sobic in 30 serdabov, to so prostori za kipe mrtvih. Mumije velikega svečenika še niso našli, pač pa so našli mumije nekaterih njegovih služabnikov. Našli so tudi mnogo draguljev in dragocenosti, katere so Egipčani nosili ob svečanostih.

Angleški listi poročajo iz Kaira, da izvira nagrobni spomenik, katerega so odkrili blizu velike sfinge, iz l. 2730 pred Kristusom. Veliki svečenik Ra Over je živel za časa tretjega kralja pete dinastije Neferi-Rika-Ra. Mumije služabnikov velikega svečenika, ki so bili pokopani istočasno z njim, so bile zelo dobro ohranjene. Na eni roki so našli dragoceno zapeljnost s krasnimi dragulji. Tudi na truplih drugih služabnikov so našli več draguljev.

Mrtvi amputirali roke

Zdravnik dr. Szulman in ranocelnik Blank v mestecu Tomaszevo na Poljskem sta lečila težko bolno žensko, kateri sta vbrizgavala serum. Pri tem se je pa ranocelniku zlomila igla in konica je obtičala v telesu bolne ženske. Blank je sicer potolažil njene sorodnike, da je iglo operativnim potom odstranil in da bolnici ne preti nobena nevarnost, toda nesrečna ženska je čez 24 ur v strašnih bolečinah umrla.

Zrtev ranocelnikove nebredivnosti so pokopali, toda prebivalstvo mesteca je začelo kmalu govoriti, da sta zakrivila njeno smrt zdravnik in ranocelnik. Možakarja sta valila krivdo druga na drugega in končno se je začela za zadevo zanimati policija, ki je obvestila tudi državno pravdnstvo. Oblasti so odredile sodno komisijo, truplo so odkopali in amputirali obe roki, da ugotovijo, če res tiči v telesu konec igle. V roki so res našli konec igle in posledica je bila, da sta morala zdravnik in ranocelnik v zapor.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Pri zdravniku.

— Gospodična, pregledal sem vas natančno, toda prepračil sem se, da ste popolnoma zdravi. Da bi le jaz imel vaše srce.

— O, gospod zdravnik, kar vzemite ga.

Strašna novica.

— Ah, križ božji, to je nesreča. Tega ne preživim!

— Kaj se je pa zgodilo? Je kdo umrl?

— Ne, pač pa je moj sosed zadel na tombole avtomobil.

Najboljša ženska lastnost.

— Pravijo, da se ženiš. Priporočil bi ti dekleta, ki ima najboljšo žensko lastnost.

— Kakšna pa je ta lastnost? Ali zna dobro kuhati?

— Ne, pač pa je mutasta.

Če stenograf slaboliši.

V nemškem parlamentu je neki poslanec izjavil: »Die Regierung macht aus dieser Angelegenheit eine cause célèbre«. V stenografskem zapisniku je pa stalo v splošno presenečenje »grosse Leber«.

Nočni objem.

— Kandelabri so na novo prepleškani.

— Da, tudi jaz sem to opazila, ko je prišel mož ponoči domov.

Revmatizem

Zahvalnica.

G. dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70.

Vaša časopisna reklama ni samo reklama, temveč Vaš lek. RADIO BALSAMIKA deluje resnično prav dobro. Na primer: Moj sluga ni mogel stati na nogah, zato je ni mogel tudi nič delati. Po porabi dveh steklenic Vašega leka se more reči, da se je popolnoma pozdravil in danes lahko brez bolečin dela vse. Prosim Vas, da mi takoj pošljete še steklenico za enega mojih vaščanov.

Margare - Prilep, 1. XII. 1927.

Radoslav Radulović, učitelj.

Lek RADIO BALSAMIKA izdeluje, prodaja in razpošilja po povzetju laboratorij Radio Balsamika dr. I. Rahlejev, Beograd, Sarajevska 70. Dobiva se po vseh lekarnah.

Wiener Messe

(DUNAJSKI VELESEMNJ)

od 9. do 15. marca 1930 (Rotunda do 16. marca).

Posebne prireditve:

Salon kuhinjske mode — Dunajska moda pletenin — Semeni pohištva — Reklamni semeni.

MEDNARODNA RAZSTAVA AVTOMOBILOV IN MOTORNIH KOLES

Razstava potrebščin za hotelske obrate — Razstava živil in hrani — Stavbi in cestogradbeni semeni — Tehnične novosti in iznajdbe.

Vzorni pregled poljedelstva in gozdarstva.

3. AVSTRIJSKA RAZSTAVA PITANE ŽIVINE

(14. do 16. marca 1930).

Brez vizuma na potnem listu! — S sejemsko izkaznico in potnim listom svobodno prestop meje v Avstrijo. Madžarski prehodni vizum se dobi ob predložitvi sejemске izkaznice na meji.

Precejšnje vozne olajšave na jugosl., madž. in avstrijskih železnikih, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Poženja vseh vrst ter sejemске izkaznice (po 50 Din) se dobe pri

WIENER MESSE - A. G., WIEN VII.

ter za časa spomladanskega velesejma v Lohpzu pri tamkajšnji poslovalnici. Oosterr. Messhaus in pri častnem zastopstvu v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Josip Zidar, Dunajska cesta 31 in Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska cesta 1.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! Na vprašanje brez znamke ne odgovarjamo. Natančni oglaš 10 in 5.

Črno sladko novo vino

ima delikatesna trgovina Buzzo, Lj. Lingarjeva ulica. 789

Velika delavnica

za mizarja, ključavničarja, pleskarja ali pletilnico s skladščem in eventuelnim stanovanjem s parcelo takoj napredaj, ali se da v najem blizu centra. Naslov v upravi. 838

Absolventinja trg. šole

majša moč, zmožna slov in nemškega jezika, strojepisja, vajena tudi trgovine, išče službo v pisarni ali za blagajničarko. Gre tudi na dečijo. Ponudbe na upravo lista pod »Začetnica«/799.

Cenjene dame!

Vljudno opozarjam, da sem otvoril najmodernejši frizerski damski salon ter delam z najboljšimi starejšimi strokovnjaškimi močmi in izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela. — Za običen obisk se priporoča Matko Šiljakovič. Prečna ul. št. 4. poleg Mestne kopeli. 784

20 odstotne kronske bone

v okvirju svoje potrebe kupuje po 60% Pučka štediona Osijek. Rok je kratek, kdor preje pošlje, bo prodal. Požurite se!

Seno po Din 110 in slamo po Din 75 za 100 kg

prvovrstno sladko v balah, če se vzame v količini nad 10 bal tudi cenejše, prodaja iz komisij-ske zaloge

Špedicija TURK, Ljubljana

Precizne žepne ure

»Schaffhausen«, »Omega«, »Doxa«, »Zenith«, velike izbire. IVAN PAKI, Ljubljana, Pred Skofijo 15. 756

Klavirje

in pianine prodaja, izposoja, popravlja in čisto uglašuje najceneje — tudi na obroke — tovarna klavirjev WARBINEK, Ljubljana, Gregorčičeva ulica 5, Rimska cesta 2. 829

Vezanje nevestinih oprem, zaves, pregrinjal

najcenejše in najfinejše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Štrukelj)

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje takoj!

Zahvala

Ob smrti našega nepozabnega svaka in strica, gospoda

medicinalnega svetnika

dr. Ignacija Jelovška

bivšega višjega okrajnega zdravnika v Radovljici

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili svoje sočutje, so dragega pokojnika kropili, se poslovili od njega pred hišo žalosti ter ga spremili na njegovi poslednji poti.

Enako se zahvaljujemo vsem društvom, korporacijam, gospodom pevcem za lepe žalostinke in darovalcem lepega cvetja.

Na Vrhniki, 12. februarja 1930.

ZALUJOČI OSTALI.